

Sygn. akt I ACa 1105/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Krzysztof Chojnowski
Sędziowie	:	SA Jadwiga Chojnowska SO del. Dariusz Małkiński (spr.)
Protokolant	:	Elżbieta Niewińska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2016 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o.o. w O.**

przeciwko **W. A.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 5 października 2015 r. sygn. akt I C 571/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.

(...)

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wniosła o zasądzenie od W. A. kwoty 450.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania sądowego.

Nakazem zapłaty z dnia 17 października 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt : I Nc 141/14, Sąd Okręgowy w Olsztynie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany W. A. w zarzutach od nakazu zapłaty wniósł o uchylenie w całości nakazu zapłaty i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów postępowania.

W piśmie procesowym z dnia 10 września 2015 r. powódka cofnęła pozew ponad kwotę 103.954,14 zł i wniosła o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Wyrokiem z dnia 5 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie uchylił nakaz zapłaty wydany w dniu 17 października 2014 r., w sprawie o sygn. akt: I Nc 141/14, w części dotyczącej kwoty 346.045,86 zł i w tym zakresie postępowanie umorzył (pkt I), zaś w pozostałym zakresie utrzymał ów nakaz w mocy, tj. co do kwoty 103.954,14 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz co do kosztów postępowania (pkt II).

Sąd ten ustalił, że powódka w dniu 20 sierpnia 2013 r. zawarła z (...) w S. umowę, na podstawie której miała wykonać roboty dachowe na obiekcie (...) 9 w K., zaś (...) miało zapłacić wynagrodzenie w wysokości 756.082 zł netto. (...) było generalnym wykonawcą inwestycji (...) 9 w K. (inwestorem był (...) sp. z o.o.), a powódka była jej podwykonawcą w zakresie robót dachowych.

Za wykonane roboty powódka wystawiła (...) fakturę nr (...) z dnia 31 października 2013 r. z terminem płatności do dnia 5 grudnia 2013 r. oraz fakturę nr (...) z dnia 30 listopada 2013 r. z terminem płatności do dnia 4 stycznia 2014 r. Faktury te nie zostały w całości uregulowane we wskazanych terminach, w związku z czym powódka zaprzestała wykonywania robót. (...) zależało jednak na wykonaniu całości tych prac, ponieważ był to warunek zapłaty należności przez inwestora. Wobec powyższego, (...) rozpoczęło z powódką negocjacje, których celem był jej powrót na plac budowy i dokończenie robót. Przedmiotem rozmów było również przesunięcie terminów płatności wynikających z wyżej wskazanych faktur. Powódka uzależniła dokończenie robót dachowych od zabezpieczenia płatności należności przysługujących jej wobec (...), wekslem własnym wystawionym przez prezesa zarządu (...).

W wyniku negocjacji, między powódką a (...) zawarte zostało porozumienie, ostatecznie skonkretyzowane w dniu 28 lutego 2014 r., zgodnie z którym (...) zobowiązało się spłacić zadłużenie wobec powódki w wysokości 346.045,86 zł w trzech ratach: 100.000 zł do dnia 10 marca 2014 r., 146.000 zł do dnia 10 kwietnia 2014 r. i 100.045,86 zł do dnia 22 kwietnia 2014 r. Strony ustaliły też, że nieuregulowanie należności w określonej dacie spowoduje natychmiastową wymagalność całego zobowiązania określonego w fakturach wraz z odsetkami. W dniu 19 lutego 2014 r. pozwany W. A. podpisał na zabezpieczenie roszczeń powódki wobec (...) weksel in blanco, po czym przekazał go powódce. Wskutek powyższego, powódka dokończyła roboty dachowe.

Z dalszych ustaleń Sądu wynika, że (...) nie uiszczyło na rzecz powódki żadnej z rat objętych porozumieniem z dnia 28 lutego 2014 r., wobec czego powódka wypełniła weksel na kwotę 450.000 zł obejmującą wszelkie przysługujące jej od (...) zobowiązania z umowy z dnia 20 sierpnia 2013 r. (w tym również objęte porozumieniem) i wezwała pozwanego do wykupu weksla, ale bezskutecznie.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny sprawy, Sąd ocenił powództwo jako zasadne i utrzymał w mocy nakaz zapłaty co do kwoty 103.954,14 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 października 2014 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części – z uwagi na cofnięcie powództwa – uchylił nakaz zapłaty i umorzył postępowanie w tym zakresie. Wskazał, iż przedmiotem sporu była kwestia, czy weksel in blanco służący zabezpieczeniu roszczeń powódki wobec (...) wystawiony został przez pozwanego jako osobę fizyczną czy jako prezesa zarządu działającego w imieniu i na rzecz (...). Powódka twierdziła, iż podstawą zawarcia porozumienia, w którym odraczano termin zapłaty zaległych należności i rozkładano je na raty, a jednocześnie warunkiem powrotu na budowę i dokończenia robót - było wystawienie weksla przez pozwanego jako osobę fizyczną. Powódka zdawała bowiem sobie sprawę z problemów finansowych (...). Pozwany twierdził zaś, iż nigdy nie było mowy o wystawieniu weksla przez niego jako osobę fizyczną, i że zawsze występował tylko i wyłącznie jako prezes zarządu (...), w imieniu i na rzecz tej firmy. Powódka twierdziła też, że weksel przywieziony został do siedziby firmy osobiście przez pozwanego, natomiast ten ostatni, że wysłał weksel pocztą.

Sąd zauważył, że sporny weksel został wystawiony jako niewypełniony i zawierał jedynie podpis pozwanego (powódka następnie jego treść uzupełniła). Według Sądu, weksel ten jest weksem własnym, o czym świadczy treść art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe. Podkreślił, że na wekslu widnieje podpis pozwanego W. A.. Natomiast brak jakichkolwiek dodatkowych oznaczeń, np. wpisanej nazwy (...), pieczętki firmy, czy też pieczętki prezesa zarządu Spółki, wskazuje, że pozwany działał jako osoba fizyczna, a nie jako organ Spółki działający w jej imieniu i na jej rzecz. Podpis wystawcy jako osoby prawnej winien bowiem obejmować jej firmę (pieczęć firmową) oraz podpisy osób uprawnionych do zaciągania w jego imieniu zobowiązań wekslowych. Dodanie oznaczenia wskazującego na działanie w imieniu osoby prawnej (jednostki organizacyjnej), obejmujące jej nazwę jest niezbędne dla uznania odpowiedzialności wekslowej tej firmy, z tym że oznaczenie takie może zostać odbite na wekslu sposobem mechanicznym, w szczególności przez odcisnięcie pieczętki. W braku wskazania na działanie w charakterze organu, sygnatariusz odpowiada z weksła osobiście. Zdaniem Sądu podpisanie się na wekslu, jako jego wystawca, W. A. sprawia, że to on odpowiada wekslowo wobec powódki. Sąd powołał także stanowisko judykatury, zgodnie z którym, z uwagi na formalny charakter zobowiązania wekslowego, dla ustalenia treści zobowiązania wekslowego miarodajna jest nie tyle wola strony, co sama treść weksła. Zatem fakt, iż na wekslu jako jego wystawca podpisał się W. A. ma decydujące znaczenie dla uznania go za osobę odpowiedzialną wekslowo. Bez znaczenia zatem jest (nawet gdyby taka sytuacja faktycznie miała miejsce), że miał on wolę działania w charakterze osoby prawnej.

Na marginesie Sąd nadmienił, że także dowody zaoferowane przez pozwanego nie pozwalają na przyjęcie, iż wystawcą weksła miało być (...). Zaprzeczyli temu świadkowie w osobach J. M. i W. S.. Co prawda z pisemnych projektów porozumienia oraz deklaracji wekslowej, które ostatecznie nie zostały podpisane przez powódkę (deklaracja wekslowa w ogóle, a tekst porozumienia opatrzone jedynie faksymile) wynika, iż faktycznie wystawcą weksła miało być (...), jednakże wobec ostatecznego podpisania weksła przez pozwanego (bez zaznaczenia, iż działa on w imieniu osoby prawnej) oraz wobec wcześniejszych zamierzeń powódki, by to pozwany jako osoba fizyczna był wystawcą weksła, Sąd uznał te dokumenty za element wcześniejszych negocjacji, które ostatecznie nie zostały ani skorygowane, ani podpisane przez powódkę. Stąd też, zdaniem Sądu, bez znaczenia jest także okoliczność czy pozwany wręczył weksel powódce osobiście czy też nadał go pocztą. Zatem zbędna była analiza zeznań świadków i stron w omawianym zakresie.

Z uwagi na fakt, iż pozwany podniósł zarzut niezgodności weksła z deklaracją wekslową, Sąd wskazując na treść art. 10 i 17 Prawa wekslowego zaznaczył, że wystawca weksła in blanco może podnosić zarzut nieprawidłowego, niezgodnego z łączącym strony porozumieniem, wypełnienia weksła przy czym zarzut ten (jak i inne wynikające ze stosunku podstawowego) bez ograniczeń może być podnoszony tylko wobec bezpośredniego kontrahenta wystawcy weksła. Taka sytuacja – zdaniem Sądu - miała miejsce w niniejszej sprawie, bowiem weksel został wypełniony przez powódkę, a jego posiadanie nie zostało przeniesione na inną osobę. Pozwany mógł zatem podnosić zarzuty obiektywne oraz subiektywne, m.in. zarzuty oparte na osobistych stosunkach dłużnika z wierzycielem, w tym np. zarzut nieprawidłowego uzupełnienia weksła, czy też inne wynikające ze stosunku podstawowego. Ciężar dowodu, że weksel in blanco wypełniono w sposób sprzeczny z porozumieniem, czy też inne zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego, spoczywa zaś na dłużniku wekslowym, który zarzut taki podnosi. Pozwany w toku postępowania nie podnosił, że weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zdaniem Sądu, wskazuje, iż między stronami nie zostało zawarte porozumienie wekslowe w formie pisemnej. Pozwany przedstawił wprawdzie podpisane przez siebie porozumienie oraz deklarację wekslową, jednakże dokumenty te dotyczyły (...), a nadto nie zostały podpisane przez powódkę. Powyższe nie oznacza jednak, iż strony nie mogły zawrzeć porozumienia wekslowego w formie ustnej. Jednakże brak podstaw do uznania (a nawet okoliczność taka nie była podnoszona), że porozumienie takie miałoby mieć treść inną niż załączone projekty deklaracji wekslowej, z których nie wynika aby weksel in blanco mógł być wypełniony jedynie do kwoty 346.045, 86 zł. Przeciwnie, z treści tego projektu wyprowadzić można wniosek, iż w przypadku naruszenia porozumienia łączącego powódkę z (...), ta pierwsza ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą pełnemu zobowiązaniu finansowemu wobec (...) Sp. z o.o. włącznie z przysługującymi odsetkami i kosztami. Porównując tekst projektów porozumienia i deklaracji wekslowej, Sąd uznał, że celem porozumienia było uznanie przez (...) zadłużenia przeterminowanego na dzień podpisywania porozumienia (które określone zostało na kwotę 346.045,86 zł) wraz z przesunięciem terminu jego płatności i rozłożeniem na raty. Natomiast projekt deklaracji wekslowej upoważniał powódkę do uzupełnienia weksła

na kwotę odpowiadającą pełnemu zobowiązaniu finansowemu(...). Ani z treści projektu porozumienia ani z treści projektu deklaracji wekslowej nie wynika, by weksel mógł być uzupełniony jedynie na kwotę 346.045,86 zł. Podobny wniosek Sąd wyciągnął również z zeznań świadka W. S., który zeznał, że weksel miał zabezpieczać wierzytelności już wymagalne oraz te, które miały powstać w przyszłości na skutek powrotu powódki na budowę. Nawet gdyby zatem przyjąć, iż między powódką a pozwanym faktycznie doszło do zawarcia w formie ustnej porozumienia wekslowego, to zdaniem Sądu brak podstaw by uznać, iż miało ono inną treść niż przedłożone projekty dokumentów. Co za tym idzie, Sąd uznał, że pozwany nie wykazał aby weksel został uzupełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. Ze zgodnych oświadczeń stron wynikało, iż wynagrodzenie powódki ustalone w umowie z dnia 20 sierpnia 2013 r. miało wynosić 756.082 zł powiększonych o podatek VAT i w ocenie Sądu powódka miała prawo wypełnić weksel na tę kwotę, powiększoną o odsetki za nieterminowe jej uregulowanie i pomniejszoną o wpłaty dokonane przez (...), co też uczyniła.

Sąd zauważył, iż pozwany podniósł ostatecznie także zarzut, iż powódka nie dokończyła robót dachowych (co miało nastąpić po zawarciu porozumienia z (...)), a zatem tylko część wynagrodzenia wynikającego z umowy winna zostać wypłacona. Jednakże wskazał tutaj, że zgodnie z art. 493 § 1 k.p.c. pismo zawierające zarzuty wnosi się do sądu, który wydał nakaz zapłaty. W piśmie pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości, czy w części, przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody. W przeciwnym razie sąd pominie spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w zarzutach bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty omawianej okoliczności nie podnosił, stąd też Sąd uznał je za spóźnione. Nadto nie zostały one przez pozwanego wykazane, gdyż nie zaoferował on żadnych dowodów w tym względzie. Z akt sprawy wynika, że powrót powódki na budowę nastąpił zaraz po wręczeniu jej weksla.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, utrzymując przy tym w mocy nakaz zapłaty w zakresie kosztów postępowania. Zdaniem Sądu powódka wygrała postępowanie w całości (skoro zapłata części dochodzonego roszczenia przez inwestora nastąpiła już po wszczęciu niniejszego postępowania), stąd też zasadnym stało się zastosowanie reguły z art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. II i zarzucając mu:

1) naruszenie art. 65 § 1 i § 2 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie przy dokonywaniu wykładni postanowień deklaracji wekslowej wraz z wekslem in blanco doręczonej powódce w dniu 21 lutego 2014 r. przez (...), a w konsekwencji dokonanie błędnej oceny, że:

a) pozwany wystawił weksel niepełny działając wyłącznie w charakterze osoby fizycznej, a nie w charakterze prezesa jednoosobowego zarządu (...) w S., co pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią deklaracji wekslowej,

a) powódka miała prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą pełnemu zobowiązaniu finansowemu wobec niej włącznie z przysługującymi odsetkami i kosztami, całkowicie ignorując wyraźną treść deklaracji wekslowej, że składany do dyspozycji weksel własny in blanco upoważnienia powódkę do jego wypełnienia w wypadku naruszenia warunków porozumienia zawartego w dniu 14 lutego 2014 r. na sumę odpowiadającą pełnemu zobowiązaniu finansowemu wobec powódki włącznie z przysługującymi odsetkami i innymi kosztami, jak również pomijając okoliczność, że powódka z (...) nie zawarła porozumienia w dniu 14 lutego 2014 r.,

1) błędną wykładnię art. 10 Prawa wekslowego przez uznanie, że odbiorca weksla własnego in blanco, doręczonego wraz z deklaracją wekslową, uprawniony jest dowolnie uzupełnić ten weksel byleby tylko zostały zachowane wymagania z art. 101 Prawa wekslowego,

1) niewłaściwe zastosowanie art. 10 Prawa wekslowego wskutek pominięcia, że w przypadku weksla niepełnego w chwili wystawienia abstrakcyjność zobowiązania wekslowego ulega osłabieniu, co upoważniało pozwanego do zgłoszenia zarzutów uzupełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową złożoną łącznie z wekslem in blanco,

2) naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 647 k.c. przez obciążenie pozwanego obowiązkiem wykazania, że powódka nie wykonała robót przyjętych do wykonania umową, zawartą z (...) w sytuacji, kiedy bezspornym w sprawie jest, że powódka w grudniu 2013 r. przerwała wykonywanie robót i zeszła z budowy,

3) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolne wnioskowanie, że po wręczeniu weksla i podpisaniu porozumienia powód dokończył roboty dachowe na obiekcie (...) 9 przy jednoczesnym ustaleniu, że porozumienie zostało zawarte w dniu 28 lutego 2014 r. i na rozprawie w dniu 21 września 2015 r. powódka do akt sprawy złożyła pismo (...) z dnia 5 marca 2014 r. informujące o złożeniu oświadczenia inwestorowi (...) 9 o odstąpieniu od umowy o roboty budowlane.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części i uchylenie nakazu zapłaty z dnia 17 października 2014 r., w sprawie sygn. akt: I Nc 141/14 w utrzymanej części, tj. co do kwoty 103.954,14 zł z ustawowymi odsetkami oraz co do kosztów postępowania; oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych z uwzględnieniem uiszczonej opłaty sądowej od zarzutów w kwocie 16.875 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, aprobując także wyrażoną przez ten Sąd ocenę prawną powództwa jako zasadnego. Wywiedziona przez pozwanego apelacja (mająca w dużej mierze charakter polemiczny) koncentruje się na kwestiach nieistotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i jako taka nie mogła odnieść oczekiwanego skutku.

Spór koncentruje się w niniejszej sprawie wokół odpowiedzi na pytanie: kto jest wystawcą załączonego do pozwu weksla in blanco?. Na wekslu (k. 10) wyraźnie widnieje podpis (...). Pozwany nie kwestionował przy tym jego autentyczności, ale podnosił, wskazując na całokształt okoliczności związanych z inwestycją na obiekcie (...) 9 w K. oraz treść korespondencji między powódką a (...), że nie zamierzał zaciągać zobowiązania wekslowego w imieniu własnym (jako osoba fizyczna), ale w imieniu (...) (...) Spółki Akcyjnej w S. (jako jej uprawniony przedstawiciel). Jak dalej argumentował, w wyniku zaniechań, czy też zaniedbań osób trzecich, umieszczony pod wekslem podpis nie został zaopatrzony w odciski stosownych pieczęci.

W świetle ugruntowanego stanowiska doktryny i judykatury, warunkiem odpowiedzialności wekslowej dłużnika wekslowego jest własnoręczne podpisanie weksla, a w razie złożenia podpisu przez pełnomocnika należy wskazać stosunek pełnomocnictwa lub osobę reprezentującą organ z zaznaczeniem jaką pełni funkcję w stosunku do wystawcy weksla. Podpis wystawcy weksla określa się jako wymóg konieczny jego zobowiązania wekslowego, a dług wekslowy wystawcy weksla własnego jest długiem związanym z jego osobą. Nie jest przy tym dopuszczalne ustalanie wystawcy weksla na podstawie okoliczności „pozatekstowych”, np. w oparciu o rzeczywistą wolę kontrahentów, czy też ich, nawet oczywistą, świadomość, co do tego, w jakim charakterze występują osoby podpisujące się na wekslu. Wykładnia weksla dopuszczalna jest bowiem jedynie w granicach jego tekstu (zob. wyroki Sądów Apelacyjnych: w W. z dnia 24 listopada 2004 r., VI A Ca 143/03 i z dnia 26 października 2012 r., I A Ca 389/12 oraz w P. z dnia 16 kwietnia 2008 r., I A Ca 235/08). Istotą weksla stanowi bowiem pismo i dlatego tłumaczenie usuwające to pismo na dalszy plan jest niedopuszczalne jako pozostające w sprzeczności z funkcją weksla, który jest dokumentem przewidzianym do obrotu. Względ na pewność i bezpieczeństwo obrotu wekslowego wyklucza sięganie i uwzględnianie okoliczności, nieznajdujących wyrazu w jego brzmieniu, dotyczących podłoża i historii powstania weksla, czy też okoliczności subiektywnych. Inaczej mówiąc, o treści weksla wypełnionego w całości decyduje to co zostało w nim napisane a więc obiektywny stan weksla (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2004 r., I CK 5/04).

Mając na względzie powyższe uwagi, w sposób stanowczy stwierdzić należy, że podnoszone przez pozwanego okoliczności, w jakich miało rzekomo dojść do podpisania spornego weksla (niedopatrzanie, zaniedbania

pracowników firmy) nie mają żadnego znaczenia przy wykładni weksla. Z jego oczywistej treści wynika bowiem, że to W. A., nie zaś W. A. jako prezes zarządu (...). w S., jest wystawcą weksla własnego.

W niniejszej sprawie jedynym zarzutem, który realnie przysługiwał pozwanemu, był zarzut braku zamiaru zaciągania zobowiązania wekslowego. Zarzut taki strona skarżąca próbowała sformułować na końcowym etapie postępowania drugo-instancyjnego (w ostatnim piśmie procesowym datowanym na dzień 4 kwietnia 2016 r. oraz podczas rozprawy apelacyjnej).

W piśmiennictwie wskazuje się, że powyższy zarzut może być skutecznie postawiony zawsze wtedy, gdy dokument opatrzony podpisem jest przypadkowy, tzn. nie zawiera jakichkolwiek cech graficznych właściwych dla blankietu wekslowego. Podaje się jako przykład takiej sytuacji złożenie podpisu na kartce papieru w celu pokwitowania sumy pieniężnej, gdy inna osoba dopisuje do tego podpisu tekst weksla i puszcza go w obieg; albo też, gdy blankiet wekslowy został podpisany pod wpływem przemocy fizycznej. Generalnie chodzi o to, by osoba podpisująca weksel miała wolę i cel zobowiązania się wekslowo, jeżeli jednakłoży ona podpis na kartce papieru w jakimś innym celu – wówczas nie można mówić o zobowiązaniu wekslowym. Innymi słowy, na zarzut braku zamiaru zaciągnięcia zobowiązania wekslowego może powołać się tylko ten dłużnik, który złożył podpis nie w celu zaciągnięcia zobowiązania wekslowego (zob. M. Czarnecki, L. Bagińska „Prawo wekslowe i czekowe” Komentarz, Warszawa 2003 r., str. 256 - 257).

Opisana wyżej sytuacja z pewnością nie miała miejsca w niniejszej sprawie (a co za tym idzie – nawet prawidłowe zgłoszenie tego zarzutu nie wywarłoby pozytywnych dla skarżącego skutków prawnych). Poza sporem jest bowiem, że dokument podpisany przez pozwanego posiadał określony układ graficzny świadczący o tym, iż jest to blankiet wekslowy, a nadto – stosownie do wymogów art. 101 Prawa wekslowego - zawierał w swej treści oznaczenie „weksel”. Nie sposób zatem przyjąć, by zamiarem osoby podpisującej taki blankiet nie było wystawienie weksla, a złożenie dowolnego podpisu w innym celu. Trudno także zakładać, by pozwany, będąc doświadczonym i wieloletnim zarządcą dużej spółki, nie miał wcześniej do czynienia z zobowiązaniami wekslowymi, albo też nie był w stanie rozróżnić znaczenia własnego podpisu od podpisu składanego przez niego jako reprezentanta spółki kapitałowej. Tym bardziej, że znajdująca się w aktach sprawy wzajemna korespondencja powódki i (...) wskazuje, że wszelkie dokumenty (w tym propozycje treści porozumień i deklaracji wekslowej) były podpisywane przez pozwanego jako prezesa zarządu (...), tj. z użyciem stosownej pieczęci firmowej i imiennej. Fakt, że na spornym wekslu widnieje jedynie podpis W. A., który nie posiada żadnych dodatkowych oznaczeń, wskazujących na działanie w imieniu innego podmiotu, w sposób oczywisty wskazuje, iż w/w jest wystawcą weksla, działającym w imieniu własnym.

W kontekście powyższych uwag, nietrafne są zarzuty apelacji wyprowadzane z błędnej i niezgodnej z treścią porozumienia oraz deklaracji wekslowej wykładni brzmienia weksla. Skarżący stawia w tej materii de facto zarzut subiektywny - niewypełnienia weksla w sposób zgodny z porozumieniem wekslowym. Jest on o tyle nietrafny, że wszelkie wcześniejsze dokumenty związane z zobowiązaniem wekslowym, a zatem zarówno porozumienia, jak i deklaracje, sporządzane były w imieniu (...) a nie w imieniu pozwanego. W konsekwencji skarżący nie może tutaj skutecznie powoływać się na ewentualne rozbieżności między treścią wcześniejszych dokumentów wekslowych a treścią samego weksla, dotyczą one bowiem różnych podmiotów.

Z przyczyn wyżej wskazanych jako chybione należy także ocenić zarzuty naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 647 k.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c.

Nadmienić też wypada, że wystawienie weksla własnego in blanco – bez istniejącej deklaracji wekslowej – nie niweczy powstałego w ten sposób zobowiązania wekslowego. W wyroku z dnia 2 lutego 2006 r., II CK 392/05 Sąd Najwyższy wskazał słusznie, że treść zobowiązania wekslowego ustala się na podstawie tekstu weksla, a brak deklaracji wekslowej, czy niezgodne z nią uzupełnienie weksla nie ma zasadniczo wpływu na istnienie odpowiedzialności wekslowej. W judykaturze podnosi się także, że z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla a osobą, której ten weksel zostaje wręczony, określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla i podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli wyrażonym w art. 65 k.c. Artykuł 10 Prawa wekslowego nie wymaga

przy tym żadnej szczególnej formy takiego porozumienia wekslowego. Może być więc ono zarówno pisemne, jak i ustne, może zostać osiągnięte w sposób wyraźny lub dorozumiany. W takim jednak wypadku z uwagi na specyfikę odpowiedzialności wekslowej musi to być przejaw woli, który, w świetle okoliczności towarzyszących, w sposób dostatecznie zrozumiały i niewątpliwy wyraża wolę wywołania skutków prawnych objętych treścią tej czynności prawnej (art. 60 k.c.) (zob. wyrok Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97). Pisemne porozumienie nie jest więc koniecznym warunkiem ważności uzupełnionego weksla. Ponieważ porozumienie jest umową, musi określać wzajemne prawa i obowiązki stron tej umowy. Zastosowanie znajduje tutaj ogólna zasada wyrażona w art. 353¹ k.c., zgodnie z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 listopada 2013 r., I A Ca 885/13). Ciężar dowodu, że weksel in blanco wypełniony został w sposób sprzeczny z porozumieniem spoczywa na dłużniku wekslowym, który taki zarzut podnosi (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1928 r., I C 2161/27). Podkreślenia też wymaga, że brak stosownej deklaracji wekslowej określającej sposób wypełnienia weksla in blanco nie świadczy o dowolności uprawnień wierzyciela uzupełniającego jego brzmienie. Miarodajna jest tutaj bowiem treść stosunku podstawowego, którą taki dokument gwarancyjny zabezpiecza. W sytuacji zatem, gdy weksel in blanco zostanie wypełniony niezgodnie z treścią stosunku podstawowego, wówczas dłużnik wekslowy może postawić subiektywny zarzut sprzeczności treści weksla z treścią tego stosunku. W realiach niniejszej sprawy taki zarzut nie padł jednak, było bowiem niewątpliwym, że weksel wystawiony przez pozwanego zabezpiecza konkretną płatność - stanowiącą o treści stosunku podstawowego.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego postanowił zaś na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c. oraz w oparciu o § 6 pkt. 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).

(...)